

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **M.C.**

skazanego za przestępstwo z art. 148 § 2 pkt 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 sierpnia 2023 r.

wniosku skazanego

o wznowienie postępowania sądowego zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt II AKa 403/17

utrzymującym w mocy

wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 22 czerwca 2017 r., sygn. akt XII K 246/16

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

W dniu 14 czerwca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo skazanego M.C. zawierające wniosek o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt II AKa 403/17, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 czerwca 2017 r., sygn. akt XII K 246/16. Jako przyczyny uzasadniające wniosek skazany wskazał „obrazę przepisów postępowania przez Sąd Apelacyjny w Warszawie o sygn. akt II AKa 403/17 – art. 7 k.p.k. mający wpływ na treść wyroku poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej

oceny dowodów z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego”. Skazany wniósł o zastosowanie art. 547 § 3 k.p.k. i uniewinnienie go od przypisanego czynu. W uzasadnieniu wskazał, że Trybunał Konstytucyjny „zawetował i uchylił art. 148 § 2 k.k. i art. 148 § 3 k.k. uznając oba artykuły za niekonstytucyjne”, a Sąd Najwyższy rozpoznając kasację w jego sprawie tego nie dostrzegł. Podał ponadto, że Sąd Okręgowy zastosował prawidłową kwalifikację czynu z art. 158 § 3 k.k. nie ulegając sugestii prokuratora, zaś art. 64 § 1 k.k. nie stosuje się do zbrodni.

W osobnym wniosku z dnia 14 czerwca 2023 r. (data wpływu) skazany zwrócił się o wyznaczenie obrońcy z urzędu do sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania sądowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek skazanego M.C. jest oczywiście bezzasadny, co skutkuje rozstrzygnięciem o odmowie jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Na wstępie wspomnieć należy, że instytucja wznowienia postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, który daje podstawy do wzruszenia prawomocnego orzeczenia wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18).

Przepis art. 545 § 3 k.p.k. przewiduje możliwość odmowy przyjęcia wniosku niepochodzącego od osoby wymienionej w art. 545 § 2 k.p.k. (adwokata, radcy prawnego, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Oczywista bezzasadność wniosku nie ogranicza się przy tym wyłącznie do tych wypadków, w których we wniosku o wznowienie podniesione zostały okoliczności będące już wcześniej przedmiotem rozpoznawania w postępowaniu o wznowienie postępowania. Użycie w treści art. 545 § 3 k.p.k. zwrotu "w szczególności" nie pozostawia wątpliwości, że jest to wskazanie przykładowe. Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny będzie miało więc miejsce również w sytuacjach, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek ten oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 k.p.k. karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie sądu z urzędu - art. 542 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2017 r., sygn. akt III KO 45/17, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 8/18, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18).

Wprawdzie przedmiotowy wniosek jest pierwszym wnioskiem skazanego o wznowienie postępowania w przedmiotowej sprawie, jednakże Sąd Najwyższy rozpoznawał kasację obrońcy skazanego wniesioną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt II AKa 403/17, oddalając ją jako oczywiście bezzasadną postanowieniem z dnia 13 marca 2019 r., sygn. akt II KK 217/18. Jednocześnie żadna z podnoszonych we wniosku okoliczności nie może być uznana za skuteczną podstawę do wznowienia postępowania. Stanowić jej nie może z całą pewnością kolejna polemika skazanego z oceną dowodów w przedmiotowym postępowaniu, jak i z przyjętą przez Sąd odwoławczy kwalifikacją prawną przypisanego mu czynu zabójstwa zamiast pobicia ze skutkiem śmiertelnym, do której Sąd Najwyższy w uzasadnieniu ww. postanowienia szczegółowo się odniósł. Podkreślenia wymaga, że w sprawie o wznowienie postępowania sąd nie dokonuje na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2017 r., sygn. akt III KO 53/16, LEX nr 2202488).

Ponadto, za oczywiście bezzasadną uznać należało argumentację w zakresie niekonstytucyjności przepisu art. 148 § 2 k.k. (oraz powiązanego z nim w zakresie sankcji karnej art. 148 § 3 k.k.), a więc w ramach ewentualnej podstawy z art. 540 § 2 k.p.k. Wprawdzie Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 kwietnia 2009 r., sygn. akt P 11/08 (Dz. U. Nr 63, poz. 533), dopatrzwszy się uchybień w procesie legislacyjnym, orzekł niekonstytucyjność przepisu art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego i ustawy - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 163, poz. 1363), wprowadzającego nowe brzmienie art. 148 § 2 k.k. w zakresie sankcji karnych. Powyższy wyrok nie ma jednak żadnego związku z sytuacją skazanego, który przypisany mu w przedmiotowym postępowaniu czyn z art. 148 § 2 pkt 1 k.k. popełnił 24 października 2011 r. W tym czasie, począwszy od 22 marca 2011 r. obowiązywała już nowa ustawa z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny oraz ustawy o Policji (Dz. U. Nr 240, poz. 1602), której głównym celem było właśnie dostosowanie przepisów do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego i w zakresie dotyczącym sankcji karnych z art. 148 § 2 i 3 k.k. przywróciła treść przepisów sprzed zakwestionowanej nowelizacji. Brzmienie przepisu art. 148 § 2 i 3 k.k. określone ww. ustawą obowiązuje w niezmienionym kształcie do dnia dzisiejszego, a więc było również takie przez cały tok postępowania karnego w przedmiotowej sprawie. Nie ma więc potrzeby podejmowania analizy dotyczącej prawidłowości zastosowania w przedmiotowej sprawie przepisu art. 148 § 2 k.k. w związku z treścią ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Ponadto, za niezrozumiałą należy uznać argumentację wnioskodawcy dotyczącą tego, że art. 64 § 1 k.k. „nie stosuje się do zbrodni” i że jest on przepisem „sugestywnym”. Zarzut tego rodzaju nie mieści się w katalogu podstaw do wznowienia postępowania. Na marginesie więc tylko wskazać należy, że art. 64 § 3 k.k. stanowi jedynie, że przewidziane w § 1 lub 2 tego artykułu podwyższenie górnego ustawowego zagrożenia nie dotyczy zbrodni. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem zastosowanie przepisu określającego recydywę specjalną podstawową powinno zawsze znaleźć się w kwalifikacji prawnej czynu, zaś w podstawie wymiaru kary – wówczas gdy faktycznie stosuje się wobec sprawcy

przewidziane w wymienionych przepisach nadzwyczajne obostrzenie kary. Górna granica kary pozbawienia wolności nadzwyczajnie obostrzonej wskutek zastosowania art. 64 § 1 i 2 k.k. nie ulega natomiast zmianie przy zbrodniach. W wyroku skazującym M.C. art. 64 § 1 k.k. został zastosowany zarówno w podstawie skazania, jak i podstawie wymiaru kary, przy czym M.C. został skazany na karę 15 lat pozbawienia wolności, a więc karę równą górnej granicy kary pozbawienia wolności orzekanej przy zbrodniach.

Konkludując, skazany nie wskazał żadnych okoliczności, które w świetle regulacji art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. oraz art. 540b k.p.k., uzasadniałyby przeprowadzenie postępowania wznowieniowego. Sąd Najwyższy nie dopatrył się również zaistnienia na gruncie przedmiotowej sprawy innej podstawy obligującej Sąd Najwyższy do rozważenia możliwości wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o przepis art. 542 § 3 k.p.k. Jeżeli żadna z okoliczności podanych we wniosku nie może spowodować podjęcia czynności wznowieniowych, co prowadzi do obowiązku odmowy przyjęcia wniosku w trybie art. 545 § 3 k.p.k. bez wzywania do uzupełnienia braków formalnych, to za bezprzedmiotowy uznać należało wniosek o wyznaczenie skazanemu obrońcy z urzędu.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

(kf)

[as]